

Türkiye Bilişim Sektörünün gelişim tarihinde Kamu'nun tartışılmaz bir yeri ve önemi vardır. Türkiye'de kurulan ilk büyük bilgi işlem merkezleri değişik kamu kuruluşlarının bünyelerinde yer almıştır. Sonraki yıllarda özel sektörün (bireysel kullanımlar da dahil olmak üzere) bilişim yatırımları miktar olarak öne geçmiş olsa da sağlam adımlarla ilerleyen; ama bununla birlikte bir çok öncü teknolojiyi ilk kez uygulamayı seçen, bazı durumlarda da teknolojilerin olgunlaşmasını bekleyerek güvenli adımlar atmaya yeğleyen kamu sektörü ülkemizin bilişim haritasında çok önemli bir yere sahip olagelmiştir.

Bu bir tesadüf değildir. Dünya Bilişim sektörünün gelişiminin merkez noktası olarak işaret etmekte sakınca görmediğimiz Birleşik Devletlerde de tarihi olarak bakıldığında sektöre bir sektör olma dinamiği ve gücünü veren faktörün kamu ihtiyaçları ve yatırımları olduğunu görmekteyiz. Bu çerçevede Kamu ihtiyaçları ile her zaman bilişim sektörünün gelişiminin arkasındaki en önemli belirleyici güç olagelmiştir.

Dünyanın ve Türkiye'nin içerisinde bulunduğu ekonomik bunalım dönemi tıpkı tüm diğer sektörlerde olduğu gibi kamu sektörünün şekillenmesi açısından da büyük fırsatlar içerecek yeni bir dönemi önelemektedir. Gerek ülkenin iç dinamiklerinden gerekse dünya ve Avrupa ile bütünleşme süreçlerinden kaynaklanan değişim süreci, siyasal, ekonomik ve toplumsal hayatımızın değişik yönlerinde kendisini göstermeye başlamıştır.

Labris Teknoloji olarak içerisinden geçmekte olduğumuz dönemi, kötümser değerlendirmeler yapmak yerine taşların yerli yerine oturacağı, yeni bir dönemin hazırlık aşaması olarak değerlendirip, Türkiye Bilişim Sektörünün yıllardır konuştuğu, tartıştığı ve samimiyetle arzuladığı atılımların hazırlıklarını yapması gereken bir fırsatlar dönemi olarak değerlendirmeyi öneriyoruz. Hepinizin yakından takip ettiği gibi yakın geçmişte yaşadığımız gelişmeler sonucunda bilişim sektörünün temellerinde, dünya çapında ciddi paradigma kaymaları yaşanmaya başlamıştır.

Bu paradigma değişikliklerinin en başında 90'lı yıllarına ortasından itibaren sıklıkla duymaya başladığımız açık kaynak kodlu yazılım anlayışı gelmektedir. Açık kaynak kodlu yazılımlar, kökenleri daha eskilere uzanmakla beraber gerçek kimliklerini ve potansiyel iddialarını, gelişme ve uygulanabilirlik alanlarını, daha bir çok konuda olduğu gibi Internet devrimi ile birlikte bulmuşlardır. Bugün gelinen noktada bu anlayışın temeli olan Linux işletim sistemi

ve açık kaynak kodlu yazılım anlayışı sektörteki hiç bir üretici firmanın ve diğer sektör bileşenlerinin dışında kalmayı göze alamayacakları bir gelişim düzeyine ulaşmışlardır. Bugün Dünya bilişim tarihinin hiç bir döneminde yaşanmamış olan bir standartlaşma ve açıklığın eşliğinde bulunuyoruz. Dünyanın bir çok ülkesinde, bir çok kritik kuruluş önümüzdeki görülebilir bir gelecek için stratejik yönelimlerini açık kaynak kodlu yazılımlar olarak ilan etmiş bulunmaktadır.

Açık kaynak kodu anlayışının Dünyanın her yerinde Kamu'nun stratejik yönelimi olmasının ardından mantık çok basit ve anlaşılırdır. Her ülkenin acilen gündeminde bulunan tarihi E-Devlet aşaması farklı üreticilerin farklı sistemlerinin entegrasyon sorunları ile uğraşamayacak kadar ciddi bir aşamadır. Aynı biçimde bu süreç hiç bir üreticinin tekeline bırakılmayacak denli de "açık" olmak zorunda olan bir süreçtir. Eğer ülkeleri ve dünyayı bir tek üretici firmaya eşitleyemiyorsak, onların en kritik süreci olan bilişim süreçlerini de tek tek firmalara eşitleyemeyeceğimiz aşikardır.

?!

Tüm bu genel değerlendirmeler ışığında, kısa vadeli küçük çikarların ötesinde, bu ülkenin bilişim sektörünün gelişiminin ve başarısının aynı zamanda teker teker hepimizin başarısı olacağı anlayışı ile Labris Teknoloji olarak; önümüzdeki dönemde Linux'u ve Açık Kaynak

kodlu yazılım anlayışını başta Kamu sektörü olarak tüm bilişim sektöründe stratejik olarak destekleme kararını almış bulunmaktayız.

Bugün ve gelecek için Türkiye Bilişim Sektörünün acil sorununun "değer yaratmak" olduğu inancındayız. Sektör gerek ülke içerisinde gerekse sınırlar dışarısında hakkettiği noktaya ancak üretmekte olduğu ve üreteceği bu değerlerle ulaşabilecektir. Bu çerçevede küreselleşme gerçeğini dışlamadan Ulusal Bilişim Politikalarının belirlenmesini ve kararlılıkla uygulanmasını ve Türkiye'yi geleceğe taşıyacak bu süreçte Kamu'nun görevini en önemli görev olarak görüyoruz.

Labris Teknoloji olarak hem yaratılan değerleri Ulusal projelerimizin hizmetine sunmak hem de kendi kaynaklarımızla kendi değerlerimizi yaratmak gibi

ikili bir misyonu hedeflemiş ve üstlenmiş bulunuyoruz. Bu kritik dönemde kamu ve özel sektörün yapacağı tercihlerle bir kez daha bilişim sektörüne yön vereceğine inanıyoruz. Bu doğrultuda Labris Teknoloji kendi üzerine düşen görevleri yerine getirmek amacıyla çalışmaya başlamıştır. Linux başta olmak üzere açık kaynak işletim sistemleri ve Açık Kaynak kodlu yazılımlar konusunda oluşturduğumuz genç ve dinamik ekibimiz bir süredir böylesi bir atılımın alternatif senaryoları üzerinde çalışmaktadırlar ve bilgi ve birikimlerini sizlerle paylaşmaya hazırdırlar.

Kamu ve özel sektörümüzün kendi değerlerini üretmek doğrultusundaki öncü rolü çerçevesinde atacağı adımların sadece ülkemiz için değil, bir tür tarihi ve coğrafi öncülük misyonuna sahip olduğumuz bölgedeki komşularımız ve Türki Cumhuriyetler için de kritik öneme sahip olduğunu düşünmekteyiz.

Sunuşumuzu bitirmeden önce Linux ve Açık Kaynak kodlu yazılımlar konusunda çok yakın tarihli bir kaç haberi de sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Uluslararası referanslar

ABD

IBM, Hava Kuvvetleri, Savunma, Tarım ve Enerji Bakanlıkları ve Federal Havacılık Yönetimi gibi belli başlı Amerikan kurumlarına 75'ten fazla Linux tabanlı bilgisayar sistemi sattığını açıkladı.

Hewlett-Packard, geçtiğimiz günlerde 24.5 milyon dolarlık dünyanın ikinci en güçlü linux konfigürasyonu olan sistemi Amerikan Enerji Bakanlığı'na sattığını açıkladı.

Amerikan Hükümet birimleri, daha güvenilir olan serbest yazılım alternatiflerini kullanarak, yıllık yaklaşık 1 Milyar Dolar tutan Microsoft ve Oracle gibi firmaların ürettiği yazılımların lisanslama giderlerinden tasarruf etmeyi düşünüyorlar.

Geçen haftalarda Mitre Şirketi tarafından Pentagon için hazırlanan çalışmada, Amerikan hükümeti birimlerinde açık kaynak kodlu bilgisayar sistemleri ve araçlarının, 249 yerde kullanımları teşhis edildi. Bunların arasında Hava Kuvvetlerinin Linux çalışan bilgisayarları, Denizcilik İşletmeleri, Donanma Araştırma Laboratuvarları bulunuyor.

Ünlü oyun üreticisi Electronic Arts, online oyun sitesini Linux üzerinde kurdu. Sistemde Linux üzerinde Oracle RAC makineler kullanılıyor.

Amerikan Hava Kuvvetleri'nin Florida'daki Eglin SEEK EAGLE Hava Kuvvetler Merkez ofisinde –Amerikan uçaklarının bomba ve füzeleri güvenle taşımalarını sağlamaktan sorumlu ofis– araştırmacılar silahların

yörüngelerini modellemek için yüksek performanslı IBM Linux sistemlerini kullanıyorlar.

Hava Kuvvetlerinde çalışan Uzay Mühendisi Steven Standley'in açıklamasına göre, Hava Kuvvetleri, Silicon Graphics'in 750,000\$'lık sistemi yerine, 64-ışlemcili IBM Linux bilgisayar kümesini, 3 yıllık teknik desteğiyle birlikte 130,000\$'a satın aldı.

IBM, Birleşik Devletler, Kanada, Almanya, Fransa, İngiltere, İspanya, Çin ve Singapur'un askeri ve istihbarat birimlerinin kendi Linux sistemlerini satın aldığı açıklandı.

Fransa

Kamu Yönetimi ve e-Devlet'ten sorumlu Bakan Michel Sapin açıklıyor: “Yeni nesil e-Devlet'in iki zorunluluğu vardır: çoklu çalışabilirlik ve şeffaflık. Bunlar açık kaynak kodlu yazılımların gücüdür. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda açık kaynak kodlu yazılımların e-Devlet'in en önemli parçası olacaklarını önceden söyleyerek çok az risk alıyorum.”

Fransız e-Devlet Komitesi'nin tarafından, Fransız e-Devlet Birimi (ATICA), tüm kamu yönetiminde kullanılması zorunlu kılınacak olan açık standartları belirlemekten ve çoklu çalışabilirliği sağlamaktan sorumlu olarak atandı. Resmi olarak açık kaynak kodlu yazılımları desteklemekten sorumlu olan Fransız e-Devlet Birimi 2002 yılında, gelecekte geliştirilecek olan yazılımların lisanslamasında kullanılacak olan, açık kaynak kodlu yazılım lisansları tabanlı telif hakkı lisansını belirleyecek.

Avrupada kamu yönetimi alanında açık kaynak kodlu yazılımlara uyum sağlanacak. FFII Başkanı Harmut Pilch'e göre “projede GnuPG şifreleme yazılımları, okullar için SLIS iletişim sunucuları, extranet için Mioga paketi veya Zope için Yihaw portal bileşenleri kanıtlamıştır ki, açık kaynak kodlu / serbest yazılımların kamu yönetimleriyle yazılım firmaları arasındaki özelleştirme ve bakım anlaşmaları, yazılım altyapısı için verimli ve uzun süre güçlü biçimde yürütülebilir ekonomik model teşkil etmektedir.”

Almanya

Almanya İçişleri Bakanı Otto Schilly'nin açıklamasına göre, açık kaynak kodlu / serbest yazılımlar, ülke çapında yazılım maliyetlerinin düşürülmesine ve güvenliğinin artırılmasına olanak sağlayacaktır. “Bilgisayar güvenliğini tek bir yazılıma bağlılığı azaltarak arttırıyoruz ve bizler firmalara bağımlılıklarımızı düşürüyoruz. Böylece bilgisayar piyasasında çok çeşitlilik sağlamaya çalışıyoruz.”

Yine Otto Schilly, Berlin'de yaptığı bir açıklamada, “Linux, Windows'a karşı sunucu sistemlerinde en iyi potansiyeli sunmaktadır,” dedi. “Windows'a karşı Linux gibi bir alternatifimizin olması, bizlere büyük

bir yazılım müşterisi olarak daha fazla bağımsızlık vermektedir ve yönetimde BT'nin ekonomik kullanımına büyük bir katkıdır.

“BT güvenliğini yükseltmek için tek bir firmaya olan bağımlılıklarımızı azaltıyoruz, böylece yazılım ve işletme giderlerinde tasarruf sağlıyoruz.”

Federal Ekonomi Bakanlığı, sonbahara doğru KOBİ'lere ve sivil hizmetlere yönelik, açık kaynak kodlu yazılımların avantajlarını ve dezavantajlarını anlatan ve bu kurumlara konuya giriş niteliğinde olacak olan bir kılavuz hazırlamayı düşünüyor.

Almanya'daki açık kaynak kod kullanıcılarına yönelik teknik altyapı, tartışma forumları ve pazar yeri sunmayı amaçlayan milli açık kaynak kod merkezi kurulması düşünülüyor.

Milli güvenlik nedeniyle, Çin, Fransa ve Almanya gibi pek çok ülke hükümet birimlerinde giderek artan oranlarda serbest, açık kaynak kodlu Linux gibi işletim sistemlerine geçiyorlar.

Çin

Çin Hükümeti Linux'u resmi işletim sistemi olarak kullanmaktadır. Serbest yazılım modeli ile Çin arasında güçlü bir ilişki bulunduğunu da belirtiyorlar. CCIDNet.com'a göre Çin'de iki milyon Linux kullanıcısı bulunuyor. Araştırma firması IDC'nin rakamlarına göre ise Çin'deki organizasyonların %15'inde Linux üzerinde uygulamalar kullanılmaktadır. Basın raporlarına göre Çin'in Linux kullanımını özellikle de bakanlıklarda vatanseverlikle eşdeğer tutulmaktadır.

Tayvan

Tayvan'ın hükümete bağlı haber ajansı Merkezi Haber Ajansına göre, Tayvan bir milli plan ile hızla serbest yazılım kullanımına geçecek. Microsoft'un lisans ücretlerinin yüksek olması ve ülkedeki yazılım teknolojisinin gelişmesini sağlamak amacıyla Tayvan, plan dahilinde vatandaşlarına tamamen Çince serbest yazılım ortamı hazırlayacak ve 120,000 kişiyi serbest yazılım konusunda eğitecek. Ayrıca okullarda bilginin özgürlüğünü sağlayan dağıtık bilgi teknolojilerini kullanılacak.

Açık kaynak kodlu yazılımlara geçişin hükümete, yabancı üreticilere ödenen yazılım lisans ücretlerinde 59 milyon dolar tasarruf ettirmesi öngörülüyor. Özel sektörün tasarruflarının 295 milyon dolara kadar çıkması bekleniyor.